

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Aanpak zorgfraude: de basis op orde

Collegedatum: 20 mei 2025

Voorgesteld besluit

het College van B&W besluit:

1. Over te gaan tot implementatie van de voorgestelde maatregelen verwoord in het onderzoeksrapport 'de basis op orde, maatregelen in het kader van de aanpak zorgfraude';
2. Het bestuur van de WDW te verzoeken een districtelijk projectleider implementatie maatregelen aanpak zorgfraude aan te stellen voor de implementatie van de voorgestelde maatregelen uit het voornoemde onderzoeksrapport;
3. In te stemmen met een bedrag van € 65.000 volgens bijgevoegde verdeelsleutel als regionale bijdrage in de kosten van voornoemde projectleider¹;
4. In te stemmen met de inhoud van bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Aanleiding

In maart 2021 heeft het Districtelijk Veiligheidsoverleg Gelderland Zuid (DVO GLZ) ingestemd met het plan van aanpak zorgfraude en het instellen van de districtelijke werkgroep zorgfraude. Zorgfraude is een geprioriteerd thema binnen de aanpak van ondermijning. In het gecombineerd overleg tussen de gezamenlijk verantwoordelijke burgemeesters en wethouders zorg/volksgezondheid is brede steun uitgesproken voor de aanpak zorgfraude en het aanstellen van een districtelijk projectleider aanpak zorgfraude. De gemeentesecretarissen hebben vervolgens de opdracht gekregen om gezamenlijk een districtelijk projectleider aanpak zorgfraude aan te stellen. Besluitvorming hierover heeft in alle colleges in het derde en vierde kwartaal van 2022 plaatsgevonden.

De districtelijk projectleider aanpak zorgfraude heeft een opdracht meegekregen onderzoek te doen en aanbevelingen te geven om 'de basis op orde' te krijgen. Vanaf april 2023 tot en met het laatste kwartaal van 2024 heeft de projectleider op de schaal van het district Gelderland Zuid, uitgebreid met gemeente Mook en Middelaar², het onderzoek uitgevoerd. De aanbevelingen zijn verwoord in het bijgevoegde rapport met als titel 'de basis op orde: maatregelen in het kader van aanpak zorgfraude'. Om hier vervolg aan te geven ligt nu het voorstel voor om over te gaan tot implementatie van de aanbevelingen.

In het DVO GLZ van 19 december 2024 hebben de burgemeesters unaniem ingestemd met de inhoud van het advies en het voorgestelde proces van besluitvorming. In zowel

¹ Indien niet alle 15 gemeenten deelnemen aan de implementatie is er minder budget beschikbaar en zal dit van invloed zijn op duur van de opdracht van de districtelijk projectleider.

² Gemeente Mook en Middelaar maakt onderdeel uit van de inkoopregio Rijk van Nijmegen en participeert daarom in het project.

het portefeuillehoudersoverleg Rijk van Nijmegen van 13 maart jl. als het in het bestuurlijk overleg Rivierenland van 20 februari jl. is door de portefeuillehouders unaniem ingestemd met de inhoud van het advies en het op route brengen van het collegevoorstel.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
23-8-2022	Z/22/084374 Districtelijk projectleider aanpak zorgfraude

Gewenst resultaat

Wij willen een eenduidige aanpak van zorgfraude en zoveel mogelijk samenwerken met de regiogemeenten in de aanpak van zorgfraude. We willen daarin de basis die is gelegd verder versterken.

Daarvoor willen we de voorgestelde maatregelen onder leiding van een districtelijk projectleider (ook als aanjager) laten implementeren. De voorgestelde maatregelen hebben betrekking op preventie, toezicht en handhaving.

Argumenten

1.1 Met de 'basis' op orde professionaliseren we de preventie en aanpak van zorgfraude

In de media blijft de aanpak van zorgfraude een 'hot item'. Algemeen beeld is dat de aanpak van zorgfraude complex is en dat een aanzienlijke investering en inzet vanuit de overheid vraagt om zorgfraude aan te tonen en te voorkomen. Met de voorgestelde maatregelen op het gebied van preventie, toezicht en handhaving zetten we de noodzakelijke stappen om zorgfraude zoveel mogelijk te voorkomen en aan te pakken. Veel van deze voorgestelde maatregelen zijn laagdrempelig en met beperkte middelen en capaciteit in te voeren. Een deel van de maatregelen vraagt meer om deze goed door te voeren.

1.2 We bouwen hiermee voort op de bestaande aanpak van zorgfraude

De maatregelen in het advies zijn bedoeld voor de verdere doorontwikkeling van de aanpak van zorgfraude. Zo zijn al toezichthouders aangesteld, houden we een strenge selectie 'aan de poort' (o.a. in de vorm van een Bibob-toets), houden de contractmanagers toezicht op naleving van de gemaakte afspraken met zorgaanbieders en worden doorlopend kwaliteits- en rechtmatigheidsonderzoeken uitgevoerd.

2.1 Aanstellen van een projectleider is nodig om de maatregelen voortvarend en gecoördineerd te implementeren

De afgelopen twee jaar heeft een kwartiermaker onderzoek gedaan en ervaring opgehaald bij de 15 gemeenten in de aanpak van zorgfraude. Het is nu van belang om bij deze gemeenten een 'sluitende uitvoering' tot stand (een blok te vormen) te brengen. Dat weerhoudt potentiële zorgaanbieders die het niet zo nauw nemen met de regels om zaken te doen in deze regio. Door het aanstellen van een districtelijk projectleider die belast wordt met de implementatie van de maatregelen houden we het momentum vast en voorkomen we dat het rapport met de voorgestelde aanbevelingen onderbelicht raakt.

3.1 Gezamenlijke financiering om een gezamenlijke aanpak mogelijk te maken

Op basis van een gezamenlijke investering van de afgelopen twee jaar in het onderzoek naar de huidige aanpak van zorgfraude in de regio is het daaropvolgende advies tot stand gekomen. Voor een succesvolle opvolging van het advies is een (beperkte) financiering nodig. Onder begeleiding van een districtelijk projectleider wordt een gelijkluidend en gelijktijdig proces doorlopen om te komen tot (verdere) implementatie van de aanbevelingen. Een gezamenlijk proces is niet alleen effectief (het trekken van één lijn tegen zorgfraudeurs) maar is vooral efficiënt. Door een gezamenlijke aanpak en financiering kunnen meer maatregelen worden geïmplementeerd. De implementatie wordt in eerste instantie gestart voor een periode van zes maanden. Binnen deze termijn wordt een evaluatie uitgevoerd naar de resultaten: leveren de gemeenten voldoende inzet en bereidheid tot een gezamenlijke aanpak en welke maatregelen zijn binnen deze periode geïmplementeerd? Op basis van de evaluatie wordt beoordeeld of het vervolgen van de implementatie zinvol is.

Risico's

1. Voorgenomen samenwerking komt niet uit de verf

Op de schaal van het district Gelderland-Zuid inclusief de gemeente Mook en Middelaar zijn bestuurlijk afspraken gemaakt om zorgfraude aan te pakken en de ondermijnende activiteiten hierop zoveel mogelijk een halt toe te roepen. Deze afspraak is een goede basis om op dit dossier samen te werken. Het risico bestaat dat gemeenten ondanks de gemaakte afspraken toch een eigen koers willen varen of dat zij niet bereid of in staat zijn te participeren in het gezamenlijke traject. Om deze reden wordt gekozen voor een eerste fase van zes maanden, waarbinnen evaluatie plaatsvindt op de samenwerking en resultaten.

2. Er wordt geen gezamenlijke implementatie opgestart

In dat geval betekent dit dat de betreffende gemeenten ervoor kiezen zonder externe ondersteuning lokaal aan de slag te gaan met de implementatie. Daarmee bestaat het risico op een versnipperde aanpak op inhoud, proces en tijdspad.

Financiële gevolgen

De totale kosten voor de districtelijk projectleider zijn berekend op € 130.000 per jaar. De implementatie wordt in twee fases van ieder zes maanden uitgevoerd, hetgeen neerkomt op € 65.000 per fase. De kosten van de districtelijk projectleider verdelen we naar rato van het aantal inwoners over de gemeenten in het district Gelderland Zuid (incl. Mook en Middelaar), zie overzicht hieronder.³

De gemeente Wijchen draagt voor de eerste fase van zes maanden € 4.689 (ex BTW) bij in de kosten voor de projectleider. Hiervoor is dekking.

Met het oog op het programma Weerbaar Gelderland-Zuid, waarbij de aanpak van zorgcriminaliteit één van de inhoudelijke pijlers is, zijn we in gesprek met de districtelijk regiegroep ondermijning over een bijdrage in de kosten van de districtelijk projectleider en de uitvoering van de maatregelen voor het tweede halfjaar. Dit is afhankelijk van de resultaten van het eerste halfjaar, hetgeen zal blijken uit de eerder genoemde evaluatie.

³ Bij de verdeelsleutel wordt als uitgangspunt het inwonersaantal CBS 2021 gehanteerd zodat dezelfde verdeelsleutel wordt gehanteerd als bij de kosten van de kwartiermaker aanpak zorgfraude.

Verdeelsleutel kosten projectleider			
Gemeente	Inwoners (CBS'21)	bijdrage in %	Bijdrage
Berg en Dal	35010	6,12%	€ 3.979
Beuningen	26157	4,57%	€ 2.973
Buren	27009	4,72%	€ 3.070
Culemborg	29121	5,09%	€ 3.310
Druten	18991	3,32%	€ 2.158
Heumen	16569	2,90%	€ 1.883
Maasdriel	25452	4,45%	€ 2.893
Mook en Middelaar	7909	1,38%	€ 899
Neder-Betuwe	24648	4,31%	€ 2.801
Nijmegen	177359	31,01%	€ 20.157
Tiel	41920	7,33%	€ 4.764
West-Betuwe	51496	9,00%	€ 5.853
West Maas en Waal	19581	3,42%	€ 2.225
Wijchen	41261	7,21%	€ 4.689
Zaltbommel	29447	5,15%	€ 3.347
Totaal	571930	100%	€ 65.000

Communicatie

Na besluitvorming door de 15 gemeenten zal besloten worden of en hoe gecommuniceerd wordt over de gezamenlijke aanpak van zorgfraude.

Inwonersparticipatie

Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen

Na akkoord van alle gemeenten start de Werkorganisatie Druten Wijchen zo snel mogelijk om een projectleider te werven. De werkorganisatie fungeert als ambtelijk opdrachtgever voor de projectleider. De projectleider verzorgt de verbinding met alle 15 gemeenten uit Gelderland Zuid.

Elke gemeente in het Rijk van Nijmegen zal een lokaal aanspreekpunt aanstellen waarmee de projectleider in de implementatiefase kan afstemmen. Ten behoeve van de uitvoering van voorgestelde maatregelen voor zover ze van toepassing zijn op de gemeente zal elke gemeente capaciteit intern hiervoor vrijmaken.

Een aantal van de voorgestelde maatregelen vraagt implementatie vanuit het regionaal ondersteuningsbureau (ROB). Het ROB heeft aangegeven capaciteit beschikbaar te hebben om de implementatie van deze maatregelen op zich te kunnen nemen.

Na de implementatiefase beschrijven we in een evaluatierapportage het uiteindelijk behaalde resultaat. Op basis van de evaluatie wordt beoordeeld of het vervolgen van de implementatie zinvol is.

Geheimhouding:

Openbaarmaking gelijktijdig met het delen van de raadsinformatiebrief.

Openbaar

Zaaknummer: Z/25/299986

Voorstel Advies

Financiën

Team Jeugd en WMO

Bijlagen

- Advies de basis op orde
 - Informatienota voor de gemeenteraad
-